

Zpět na média

Alena Hájková: Nejlepší je slovo láska v textech písní

Vy jste se zřejmě během své dlouhé tvůrčí dráhy setkal skoro s každým, kdo šoubyznysem prošel. O kom byste mohl říct, že má noblesní chování?

Nebudu dělat nějaký pomyslný žebříček. V každé společenské vrstvě se najdou vychovaní i nevychovaní lidé. Mám-li už někoho jmenovat, příkladem takové kladné klasiky je bezesporu Karel Gott. Základ měl jistě z rodiny, ten základní kámen, aby bylo co brousit. Jeho fazety vytvářel svět kolem něj, pracovitost a rozdílná prostředí. Tím, že miluje svoje posluchače, je dáno to, že je jim dost k dispozici, není vidět nikdy, že by ho zdržovali, anebo otravovali, a oni mu to hojnou měrou oplácejí. Máte-li úspěch a popularitu, jsou i chvíle, kdy je obtížné být noblesní, Karel takové chvíle nemá, i když to považuji za zázrak. Ale noblesních lidí bylo v naší generaci více, třeba pan Vlach, Ivo Fišer a hlavně gentleman mého života Petr Novák.

Co podle vás dnes chybí některým mladým lidem vůbec, a tedy i umělcům?

Zdá se mi, že naše generace byla „sošnější“ proti té dnešní, která se mi zdá dost „placatá“. Vcelku se mi zdají „od duševnělí“. Neviním je z toho v celém rozsahu. Žijí jinými hodnotami (pahodnotami) v technokratické době, kdy včera bylo pozdě, a jelikož nejsou „trojrozměrní“, není většinou měřítkem „duchovno“, ale peníze. Samozřejmě tak tomu není u každého. Jsou lidé, kteří jdou jinými cestami, a z nich беру naději, že až bude „překonzumováno“, začne být nedostatkovým zbožím krásno. Alespoň v to doufám.

Proti stadionům, golfovým hřištím a touhám pořádat olympijské hry nic nemám. Ale developeři spolu s politiky by neměli určovat, zda se postaví knihovny, divadla nebo jestli mají humanitní vědy vůbec nějakou hodnotu. Takovýhle pohled z žabomyší perspektivy se vždycky vymstil na národu. Aspoň že po tehdejších politicích, kteří za svá rozhodnutí nepykali, neštěkne ani pes. Ale vytrucovaná umělecká díla zůstávají.

Mají dnes lidé v sobě určitou hrdost nebo jsou pro úspěch schopni udělat cokoliv?

Myslím si, že je to případ od případu. Když jsme začínali my, žili jsme v jakési enklávě a navzájem jsme se učili. Kdo měl, tak dal a všichni jsme měli společného nepřítele, který nám nedával téměř žádné možnosti. To nás paradoxně uklidňovalo.

Po převratu nastala chaotická doba a z představy, že peníze leží na ulici, se z normálních lidí stal rozběsněný roj sršňů. Jedni jsou ve svém živlu, jiní žijí ze dne na den. Nikdo, kromě pár „informovaných“, na změny takového rozsahu nebyl připraven. Někteří tím pádem se nezastaví ani pod stropem svého bývalého charakteru. Proto to tady vypadá tak jak to vypadá.

Kde berete neustále invenci?

Psát není věc snadná. Od mala do dnešních dnů mám úctu před bílým papírem. Nikdy totiž nevíte, jestli ten „čas obdarování“ definitivně nezmizel. Když to nejde, jsem nervózní. Ale naštěstí to zatím bylo vždycky dočasné. Samozřejmě, že kdybych byl nucen napsat něco ihned, tak to napíšu. To ale není mým cílem a mám to nerad. Nerad kazím vkus sobě a natož jiným.

I když podvádím jen zřídka, dopustil jsem jednoho „grandiózního podvodu“. Zneužil jsem totiž šoubyznys jako nenápadného sluhu poezie, která by se v takovém množství k posluchačům, čtenářům a natož k nečtenářům nikdy nedostala. Nestydím se.

Jaké přátele si vyhledáváte?

Jste-li na cestě, kde se to lidmi jen hemží tolik let, nejde mluvit o přátelství jako o chlebě. Máte spoustu známých, spoustu pochlebovačů, kamarádů „z mokré čtvrti“, kolegů i lidí s vámi souznících. Už kamarád je vzácný, natož přítel. Ti se dají spočítat na jedné ruce. Myslím, že velikost přátelství některých lidí si uvědomíme, až když s námi nejsou. Proto na ně vzpomínám a „mluvím“ s nimi. S každým takovým odchodem o něco víc osamíte. Vyhledat jde ponožky v šupleti, ale ne přátele.

Věříte v osud?

Má-li člověk uspět, musí být „Něčím“ vržen na pravé místo, ve správný čas a na něm závisí „jen“ to, je-li dobře připravený. Po určitém rozjímání, tušení souvislosti a zdánlivých náhod bych řekl, že souřadnice života každého z nás jsou určeny. Procházíme stálými zkouškami, které nás buď posunou vpřed anebo zastaví. To si ovšem neuvědomujete vy, ale něco ve vás.

Jste známý svým přehledem a pamětí. Nechybí dnes lidem z vašeho pohledu kvalitní vzdělání?

Vzdělání a vzdělanost jsou dva různé pojmy, i když se někdy překrývají. Když si někdo tak zvaně „udělá školu“, získá jisté, často specializované vzdělání.

Může být časem skvělý ve svém specializovaném oboru. Ale pozor! To není vzdělanost.

Předpokladem vzdělanosti je touha porozumět základním lidským věcem, analyzovat je a dávat do jiných, nových souvislostí. Dá se to vzdáleně srovnat s IQ a EQ. Člověk s vysokým IQ může mít EQ nula. Cestu ke vzdělanosti provází touha učit se a ne být vyučen. Je to krásný, riskantní a nekonečný proces.

Jaký druh literatury a jiných umění vás přitahuje?

To, co na mne silně působí a nedělá ve mně ohlušující vzduchoprázdno.

Máte „svůj“ svět?

Samozřejmě. I když jsem člověk společenský, tak proti své přirozenosti jsem odsouzen k samotě při práci. Když jsem byl mladší, tak mě ten rozpor trápil víc, nyní už chápu, že odsouzený vězeň dává přednost samotce před kolektivem. Ví, co dělá, má svůj svět, vystačí si a všechno ostatní by jen rušilo jeho kruhy.

Působíte emotivně, klidně, jaký doopravdy jste?

Zahraju si na počítač a řeknu: Otázka nemá smysl. Emotivně a klidně zároveň, působí, jako když řeknete „dřevěný železo“. Emotivní jsem stále, ale už nemám tak často „oheň u zadku“. Buď jsem zmoudřel, ale jistě za to může pokles testosteronu. Jaký jsem za mne už odpověděl Hemingway: „*Nebyl dobrý ani špatný. Byl to moderní člověk.*“

Cítíte se jako Beran – řídíte se svým znamením?

Řekl bych, že jsem typický Beran. Beran totiž touží dobývat, ale ne vlastnit. Když dosáhne vítězství, neužívá si to, ale letí do dalšího boje.

Co pro vás znamená slovo Láska?

Nejprofláknutější slovo ze všech, ale zároveň nejlíbeznější. Dřívější frekventovaný pojem láska k vlasti, když ji dnes porcují developeři, je směšný a urážející. Láska k dětem má své trhliny, když úchylové, co je zneužívají, nejsou ani často pořádně potrestáni. Lásku k ženě jsem vždycky bral a беру vážně, i když s rostoucím věkem má poněkud jinou podobu. Neříkám horší. Narcismus je láska k sobě s oděrem duševní poruchy. Budiž, ale neměla by mít nic společného s řízením státu a tím tvrdý dopad na jiné – nevinné.

Jinak láska předčí svou barevností paletu impresionistů. A často se slovo láska používá lehkovážně a jindy je vystavena takovému přetížení, že umírá. Nejlepší je slovo láska v textech písní. Nikdy se neošoupe a přitom krásně zní. Někdy i opravdově.

Alena Hájková, napsala v roce 2009 do své knihy rozhovorů Cesta k vrcholu

[Zpět na začátek textu](#)